

Core Team möte, 31 oktober kl 08.30-11.30

Deltagare:

Christine Wäneskog, Västerås
Johan Lindström, Eskilstuna kommun
Patrik Nilsson, Eskilstuna kommun
Lena Marmstål Hammar, MDU
Marianne Kiiskilä, Samhällskontraktet
Petra Edoff, Samhällskontraktet
Emma Mossberg, Samhällskontraktet
Eric Svanelöv, Samhällskontraktet
Karin Axelsson, Samhällskontraktet

Petras reflektioner och prioriteringar

Petra delade med sig av sina erfarenheter från sin introduktion och sitt arbete med olika initiativ inom området för friskt och hälsosamt åldrande. Hennes upplevelser inkluderar:

Introduktion och Samverkan: Petra har haft dialoger med teamet och medverkat i projektet "Friskt hälsosamt åldrande". Hon har även haft prao på ett äldreboende och deltagit i initiativ som inom Välmående och självständiga äldre spåret som Marianne har lead i. Genom att arrangera "Öppen verkstad" har Petra mött många olika aktörer vilket givit en bra grund för förståelse och nätverkande. Petra, Marianne och kollegor i Eskilstuna har gått en utbildning i medborgardialog och startat intervjuer relaterade till "Måltider och möten". Det har också skickats in en ansökan till Forte kring volontärens roll, där även Eskilstuna ingår. Dessutom har Samhällskontraktet fått ett ökat forsknings- och utbildningsbidrag från MDU relaterat till Samhällskontraktets prioriteringar.

Petras Reflektioner:

- Hon betonar betydelsen av engagemang och fokus och lyfter fram livskeenden framför ålder.
- Vikten av att förstå skillnaden mellan teknik och digitalisering för att skapa värde.
- Hon diskuterar vikten av en "all inclusive"-strategi och behovet av proaktivt fokus i samverkan.
- Hon reflekterar över existentiell hälsa, vikten av tid och mod för djupgående samtal, och ett behov av utbildning för dem som möter äldre.
- Petra betonar även äldres roll som resurser snarare än bara mottagare av stöd, och vikten av volontärarbete och ideellt engagemang.
- Hon tar upp hur man identifierar sig som pensionär och strävan efter självständighet utan ensamhet, samt frågan om flyttcoacher.
- Petra har observerat behovet av en förändring i synen på larm och teknik inom äldreomsorgen, och en större helhetssyn på olika organisationers uppdrag.

Petras Prioriteringar:

- Att fokusera på större förändringar och den nästa horisonten istället för detaljer i det nuvarande systemet.
- Att lägga vikt vid processen i nuet och att bygga kapacitet över tid.
- Att samarbeta kring och lära sig av sakfrågan, och att koncentrera sig på de områden som inte utvecklas automatiskt.

Christine betonar vikten av samspel för att skapa värde och timingens betydelse för beslutsprocesser.

Johan lyfter fram behovet av en gemensam fokus framåt, för att få strukturer att samarbeta och prioritera effektivt.

Vi bokade Core Team kvartalsmöten och kortmöten

- 12 januari i Västerås är satt kl 13 - 16, då är det styrelse och core team möten.
- 26 april 9 - 12 Västerås
- 29 aug 13.15 - 16 (Eskilstuna)
- 24 oktober 13-16

Vi beslutade även att boka in 45 minuters månadsmöten isf för 30 minuters kortmöten kl 8.15-9

- 27 februari
- 26 mars
- 28 maj
- 25 juni
- 24 september
- 26 nov
- 17 dec

Portföljen

Mål 1: God hälsa och välbefinnande för äldre personer 2030

PÅGÅENDE: Hälsofrämjande team

Eskilstuna kommun strävar efter att förbättra hälsa och livskvalitet för äldre som bor kvar i sina hem. Genom ett labb med en grupp förändringsledare, vårdpersonal, forskare och studenter utforskades arbetssättet med "levnadsberättelser". Målet är att förbättra hälsa hos brukare och involvera civilsamhället som stöd. Sista labbträffen är den 1/12.

PÅGÅENDE Måltider och möten

Att åldras med värdighet innebär ofta att behålla självständigheten samt en hög livskvalitet. Centrala aspekter i detta sammanhang är måltiden och gemenskapen. Måltider i sällskap kan främja både fysisk och mental hälsa. Flera studier har belyst vikten av social interaktion för äldres mentala välbefinnande, där gemensamma måltider spelar en central roll. Dessa studier påpekar att äldre som regelbundet engagerar sig i sociala aktiviteter, inklusive gemensamma måltider, löper mindre risk för depression, ångest och kognitiva nedsättningar. Det finns ett växande behov av att hitta innovativa lösningar som svarar mot äldre personers behov av måltider, självständighet och gemenskap. Genom

SAMHÄLLSKONTRAKTET

att skapa strukturerade och sociala måltidssituationer kan äldre känna sig mer engagerade och mindre isolerade. Lösningar inom detta initiativ bör därför inte bara fokusera på att tillhandahålla måltider, utan även att bevara och främja seniorernas självständighet och gemenskap.

UTVÄRDERA Initiativ: Flyttcoach för äldre

Många äldre dröjer med att flytta till anpassade bostäder på grund av ekonomiska och praktiska hinder. Ett initiativ föreslagit av seniorguider från Västerås stad och Eskilstuna kommun är att låta studenter skapa underlag för att vägleda äldre i ekonomiska och praktiska aspekter av att flytta. Möjlighet att expandera detta till ett större initiativ med fler aktörer för större påverkan.

Beslut

Christine: Ser värdet i det men är osäker på dess nödvändighet eftersom Seniorguiderna redan erbjuder liknande stöd.

Petra: Tror att ett ekonomiskt perspektiv saknas hos äldre som funderar på att flytta och föreslår att externa aktörer som mäklare skulle kunna hjälpa till.

Johan: Tycker att tjänsten är mer kommersiell och skulle kunna vara något för mäklarsamfundet att utforska snarare än en kommunal tjänst. Föreslår att nästa steg är att bjuda in andra samhällsaktörer som mäklare till en öppen dialog och presentera behov.

UTFORSKA Initiativ: Träna hjärna satsningen

Ökande antal människor drabbas av demens globalt. Forskning visar att 40% av alla demensfall kan kopplas till livsstilsfaktorer. Lidingö stad har med Karolinska institutet skapat ett livsstilsprogram baserat på fingermodellen för att förebygga demens. Lidingö stad söker partners för att finansiera en "Träna Hjärna" app som bygger på detta livsstilsprogram.

Beslut:

Västerås vill ta ett förutsättningslöst möte med Lidingö stad i höst. Marianne bokar in.

UTVÄRDERA - Koppla Five Ways to Wellbeing till hälsosamtalet

"Five Ways to Wellbeing" är en väletablerad metod för att främja individens välbefinnande. Den innehåller fem huvudkomponenter: att uppmärksamma, lära sig, ge, koppla upp och vara aktiv. Hälsosamtal är en integrerad del av hälso- och sjukvården där individers livsstil och välbefinnande diskuteras för att identifiera riskfaktorer och stärka deras hälsa. Att integrera "Five Ways to Wellbeing" i hälsosamtalet kan ge ett mer heltäckande och strukturerat sätt att närma sig individers välbefinnande.

Beslut:

Kommunerna vill invänta vad regionerna kommer fram till. Hur kan kommunerna vara ett stöd?

Mål 2: År 2030 syftar man till att ha självbestämmande invånare som lever ett socialt och aktivt liv där alla känner sig trygga.

BESLUT Mobil trygghetslösning av Salus Mea och frivilligsektorn:

Bakgrund: Möt den växande äldre befolkningen genom en digital lösning som främjar självständighet. Målet är att öka trygghet, minska förtida vårdberoende och förbättra livskvaliteten för äldre.

Beslut ej taget

UTFORSKA Anhörigstöd:

Bakgrund: Stöd för anhöriga som ger vård till närstående. Det kan handla om utbildning, psykologiskt stöd, stöd i vårdgivande rollen och balans mellan vård och personlig hälsa.

Beslut: Bjud in till föreläsning med gästföreläsare/forskningsseminarium. Handlar om att reflektera och se.

BESLUT Framtidsmässa i Eskilstuna:

Bakgrund: Visa upp arbete inom hållbarhet och självständigt åldrande. Möjlighet att knyta kontakter och utbyta kunskap och erfarenheter inom området.

Beslut: Beslut kommer att tas att inte genomföra Framtidsmässan av ekonomiska skäl. Däremot vill vi kanske göra någonting med Samhällskontraktet i mindre format eventuellt kring existentiell hälsa.

PÅGÅENDE Framtidens äldreboende i Västerås:

Bakgrund: Skapa en miljö med äldres välbefinnande i fokus.

Behov: Integrering och samarbete mellan olika grupper.

UTFORSKA Hemtjänst Delux:

Bakgrund: Förbättra dagens hemtjänst för äldres möjlighet att bo kvar hemma. Personcentrerad vård, teknologiska lösningar, samarbete med andra vårdaktörer, sociala aktiviteter, kontinuerlig utbildning till vårdpersonal.

Beslut: Eskilstuna intresserad. Börja med att lyssna in i koncernutvecklingsgrupp (KUG) tryggt och självständigt liv. Det är ett prioriterat område. Döp om från Hemtjänst delux till tryggt och självständigt liv i eget boende. Västerås inväntar politiska beslut, men planer finns att stärka det ordinära boendets betydelse även i Västerås.

BUBBLARE Existentiell hälsa:

Beslut ej taget

Mål för 2030: Alla bidrar till nyfiket kunskaputbyte och hållbart samt hälsosamt lärande.

SAMHÄLLSKONTRAKTET

PÅGÅENDE Robotik i hemmet: Teknik för att automatisera vardagliga uppgifter och hjälpa äldre människor att känna sig mer självständiga i deras hemmiljö. Samarbetar med Robotdalen. Räkningen går till Johan som vidarebefordrar räkningen till Samhällskontraktet i år.

PÅGÅENDE Minilabb Ofrivilligt ensamma äldre: Studenter övar på att ta fram lösningar för äldre som är ofrivilligt ensamma, genom praktisk idéutveckling och problemlösning. Första minilabbet 3 november.

UTVÄRDERA Öppen verkstad: Evenemang under fyra fredagar i oktober där olika sektorer samlades för att diskutera 'välmående självständiga äldre'. Positiva resultat från utvärderingarna föreslår att fortsätta med evenemanget varannan månad som halvdagssessioner med olika teman.

Beslut: Vi kör varannan månad halvdag efter tema med start våren 2024.

AVSLUTAT - Goda innovationsexempel pitchevent: Digitala event där kommuner delar innovativa lösningar på gemensamma utmaningar.

AVSLUTAT - Framtidens kompetensförsörjning: Fokus på kompetensförsörjning inom vård och omsorg. Kommande arbete kommer att fokusera på att förstå och adressera utmaningarna, med en framåtblick mot 2035.

Nyheter

Utvärdering av Samhällshubben: Marianne leder utvärderingen och kommer att samla in feedback, särskilt från de som aktivt arbetar med Samhällshubben.

Samhällskontraktets utveckling: Emma nämner att både kommuner, regioner och MDU nu ses som behovsägare i Samhällskontraktet och att man anställt en vetenskaplig ledare, Jonas Stier, för att arbeta med alla akademier.

Koppling mellan forskning och utbildning: Eric beskriver insatser för att integrera studenter mer i forskning och utbildning, och att det finns en satsning på 10 miljoner från MDU.

Fondmedel: Johan betonar behovet av att förstå hur de 10 miljoner kronorna ska användas, särskilt för att möta samhällsutmaningar. Emma understryker att Samhällskontraktets beslutsprocess styr investeringarna.

Kommunikation och kapacitetsbyggnad: Petra diskuterar behovet av att bättre kommunicera befintliga initiativ och utmaningar, och önskan att forskarna ska delta i workshops med kommunrepresentanter. Det finns också planer på att öka kapaciteten inom utmaningsdriven forskning.

Horizon-ansökan: Emma nämner en ansökan som görs tillsammans med en samverkansforskningsinsats ledd av Karin, och Petra pratar om att koppla forskning till befintliga samhällsutmaningar.

Utmaningar med forskningsfinansiering: Lena påpekar svårigheten i att allokera forskare och kostnader relaterade till ansökningsförfaranden.

Fellowship: Eric nämner en tvärvetenskaplig utbildning och Petra en innovationsledningsutbildning, båda syftande till att öka kompetensen inom förändringsarbete och innovation.

SAMHÄLLSKONTRAKTET

Samhällskontraktets effekter och finansiering: Det finns en överenskommelse om att verksamheten bidragit till utveckling och innovation, och att den har finansierats med minst 10 miljoner kronor i externa medel.

Kommunikationsstrategi: Det finns en reflektion kring hur kommunikationen kring dessa initiativ ska hanteras framöver, med en ambition att fylla Samhällskontraktet med konkreta åtgärder innan man kommunicerar ut det brett.

Avslutande tankar: Diskussionen avslutas med en uppmaning till att säkerställa att all nödvändig information är delad och att det finns en gemensam framdrift i initiativen.

Till kommande möten:

- Se över konstellationen Core team och ev. kandidater från andra förvaltningar/roller/akademier för att vi ska kunna täcka upp för varandra och få draghjälp i det proaktiva arbetet.
- Fatta beslut om utökning medel till Måltider och möten samt Framtidens äldre boende.
- Baserat på kommunernas behov och planer öka mängden stöd från forskning och studenter (kan användas för att skapa kunskapsunderlag i olika frågor).
- Utveckla ett sätt att bära kunskap mellan initiativ (så det inte är för personbundet)

Vid tangenterna

Marianne